

Moneda complementària catalana per canalitzar liquiditat als sectors més afectats per la crisi

Compromís polític de les diferents candidatures en la propera contesa electoral catalana perquè el Parlament i el Govern de la Generalitat de Catalunya:

- 1. Impulsin, recolzin o creïn una moneda complementària catalana** (inspirada i enxarxada amb les monedes locals, socials i ciutadanes existents) **per orientar eficientment la despesa pública amb efecte multiplicador cap a aquells sectors que necessiten urgentment una injecció de recursos;** recursos imprescindibles per poder afrontar la crisi, per reconvertir sectors obsolets, per facilitar el crèdit mutu entre les empreses, per ajudar els que més ho necessiten - que inclou tota aquella població afectada per manca d'ingressos degut a l'atur o als ERTOS, i, fins i tot, per aplicar un ingrés universal d'emergència,¹ gràcies a les tecnologies segures de moneda digital, amb cadena de bloc no especulatives, ja experimentades.
- 2. Participin en un acord amb tots els sectors interessats en potenciar una economia de proximitat i en afrontar la crisi amb noves eines més eficients i transparents** per poder participar en la implantació d'aquesta proposta amb garanties.
- 3. Regulin les noves i sofisticades realitats del diner digital²** per fer front a vells i nous reptes, assegurant en tot moment la necessària transparència, control i supervisió, així com el compliment de la legislació aplicable i la seva prohibició per a usos especulatiu. La regulació ha de donar seguretat jurídica als seus usuaris i assegurar la correcta tributació de les operacions.

Catalunya, 30/11/2020

Primeres organitzacions signants

Associació Eurocat	www.eurocat.cat
Associació Novact	www.novact.org
Taula de Canvi scoop	rec.barcelona/participacio

Respostes a info@eurocat.cat

¹ A més de les consideracions i referències adjuntes, tenim disponible altre documentació amb propostes concretes per a les candidatures interessades que vulguin estudiar-les.

² Cal activar la **comissió parlamentària sobre un règim de transparència i l'aplicació amb garanties dels sistemes digitals, especialment dels relacionats amb noves formes de moneda**. Posar en marxa aquesta comissió és un dels acords de la **I Cimera contra la corrupció** celebrada el mes de juliol 2020 en el Parlament de Catalunya.

Consideracions

Considerant que en aquests moments, degut a la crisi econòmica provocada per la Covid-19, cal **disposar d'instruments efectius i transparents per relançar i transformar l'economia de proximitat** i sortir de la gravíssima situació deflacionària.

Considerant que **molts ajuntaments ja estan bonificant amb vals i xecs la compra en el comerç i els serveis locals** amb xifres importants, com és el cas de Vilafranca del Penedès, Sant Cugat del Vallès, Parets, Deltebre...

Considerant que les associacions i els gremis de comerç local de tot Catalunya, que les de l'economia social i cooperativa, que els diferents sectors afectats per la crisi (cultura, oci, restauració, hostaleria, esport, transport...) **estan en aquests moments organitzats i demanen respostes públiques efectives** a la pèrdua imposada d'activitat.

Considerant que fa més de sis anys un equip va elaborar una **proposta de moneda complementària anomenada Eurocat** (www.eurocat.cat) que facilita el crèdit mutu segur entre empreses i que va ser presentada a diversos partits i entitats.

Considerant que a Catalunya ja **disposem de plataformes viables per gestionar monedes complementàries** com la Grama de Santa Coloma de Gramenet i, especialment, com la prova pilot que s'ha fet amb el Rec a la ciutat de Barcelona (www.rec.barcelona) amb demostrada capacitat per **augmentar l'efecte multiplicador** de la despesa pública (els diners circulen més entre les empreses de proximitat i no se'n van fora del territori); pilot finançat amb fons europeus i que ara es re-lança per activar econòmicament alguns dels barris amb més dificultats.

Considerant que la majoria d'experts en monedes socials, ciutadanes, complementàries **ofereixen les seves capacitats i la seva experiència** per posar a punt plataformes que permetin canalitzar el diner públic amb efecte multiplicador en aquells sectors que han quedat més afectats per la crisi (www.ineval.org/ahora/)

Considerant que el **Parlament europeu** ha aprovat un document molt complert sobre **com orientar la regulació d'aquest nou tipus d'instruments financers digitals** amb cadena de bloc. ([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/652097/EPRS_ATA\(2020\)652097_ES.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/652097/EPRS_ATA(2020)652097_ES.pdf))

Considerant que molt aviat **s'obriran els procediments per presentar projectes que permetin canalitzar els milers de milions d'ajudes de la Unió Europea** a l'Estat espanyol per fer front de forma efectiva i transparent a la crisi econòmica provocada per la Covid. https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_es

Considerant que hi ha experiències de gran volum en l'aplicació d'aquest tipus d'iniciatives, com és el cas de **Corea del Sud, amb una canalització cap a la ciutadania equivalent a més de 6.000 milions d'euros.**

Creiem important el compromís electoral plantejat.

Modalitats de les monedes complementàries

- **Monedes locals, socials, ciutadanes...**
 - Segons si **la iniciativa** la porta
 - un govern local (o regional, autonòmic): **local**
 - una entitat social: **social**
 - un mixt (govern local – entitat ciutadana): **ciutadana**
 - Segons l'**objectiu** principal:
 - promoure **efecte multiplicador** de la despesa pública, fent circular prestacions a la població entre el teixit econòmic de proximitat.
 - facilitar el **crèdit mutu** entre pimes i entre l'economia social
 - Segons **relació amb la divisa** principal
 - Monedes **complementàries** a l'euro (equivalents a l'euro)
 - Monedes **especulatives** (varien en el seu valor en relació a l'euro)
 - Segons la **combinació de tecnologia i del marc legal** (o a-legal)
 - Monedes **digitals o de paper**
 - Monedes **virtuals** (un tipus legal)
 - Diner **electrònic** (un tipus legal que garanteix el canvi)
 - Amb **cadena de bloc** (segures i descentralitzades)
 - **Cripto-monedes** amb cadena de bloc (però amb “mineria” retribuïda)

Problemes als que les monedes complementàries volen fer front

- Els **sobre costos i alentiments de la gestió** d'ajudes i subvencions
- La **dificultat per orientar els recursos públics a l'economia de proximitat**, sigui a la població en general o a sectors determinats, tot fent circular la riquesa, la facturació en l'àmbit proper i evitant fugues cap a grans distribuïdors globals
- La **impunitat del frau, l'evasió fiscal i la corrupció** quan l'efectiu circula
- La **limitació dels recursos públics** per manca d'ingressos (incapacitat de les polítiques fiscals) i per la dependència de la creació monetària bancària (sigui banca comercial o del BCE)
- La **manca de recursos pel manteniment i millora de les prestacions** contributives i assistencials que són impulsores importants de la demanda.
- La **manca de crèdit sense interessos i amb garanties abusives** a la petita i mitjana empresa, i a l'economia social.

Perquè les candidatures han de pronunciar-se sobre aquests temes?

- Perquè l'**ús de l'efectiu afavoreix el frau**, l'evasió fiscal i la corrupció
- Perquè certes modalitats de monedes complementàries **redueixen l'ús de l'efectiu**
- Perquè certes modalitats de noves monedes **encobreixen nous tipus de frau i d'evasió fiscal**
- Perquè cal un acord amb tots els sectors interessats **en potenciar una economia de proximitat** i en afrontar la crisi amb **noves eines més eficients i transparents**
- Perquè donades les dificultats i lentitud de tramitació d'un paquet de mesures fiscals equitatives **cal assajar canvis instrumentals que permetin millorar l'impacte de la despesa pública i l'obertura de noves fonts de finançament** que no suposin més endeutament.

D'on surten els diners per afrontar l'emergència actual?

Referències

Helicopter money: ara és el moment

Jordi Galí. 17 març 2020

Les mesures que molts països estan prenent per contenir la propagació del coronavirus, encara que siguin necessàries, tindran un impacte directe sobre l'economia. En lloc d'augmentar els impostos i / o augmentar el deute públic per finançar els programes fiscals necessaris, ha arribat el moment de l'"helicopter money", finançament directe i no reemborsable per part del banc central de les transferències fiscals addicionals que es considerin necessàries.

Cal una resposta política ràpida i ben orientada que sigui proporcional a la mida del desafiament per minimitzar els efectes econòmics indirectes (i probablement més persistents) de la crisi del coronavirus. Un enfocament seria que els governs intervinguessin i proporcionessin a les empreses afectades (i als treballadors autònoms) els fons necessaris per continuar satisfent la seva nòmina i despeses inevitables, sense augmentar els seus passius financers. Aquella ajuda prendria idealment la forma d'una transferència (no reemborsable) durant el període d'inactivitat forçada. Un component d'aquesta transferència neta hauria de consistir en una reducció fiscal immediata (i permanent).

<https://voxeu.org/article/helicopter-money-time-now>

És urgent activar una renda bàsica de confinament, finançada pel BCE.

Pere Aragonés. 7 d'abr. de 2020

Vicepresident i conseller d'economia de la Generalitat de Catalunya.

Considera que els ciutadans de la UE necessiten una renda universal garantida fins que torni l'activitat econòmica normal. Necessitem una mesura clara i dràstica que pugui assegurar un salari mensual fins que les economies europees puguin tornar a treballar, produir i consumir.

Una transferència directa, no reemborsable, del banc central europeu als ciutadans, restringida a la durada de l'emergència, no generaria deute públic i garantiria que es poguessin activar les polítiques de reconstrucció econòmica i social necessàries. En èpoques excepcionals, mesures excepcionals. I no hi ha res més excepcional que una crisi sanitària que afecti tota la humanitat.

És hora que la UE mostri als seus ciutadans que la cessió de la sobirania monetària que implica l'Eurosistema no només es pot utilitzar per salvaguardar el sistema financer, com va fer fa uns anys, sinó també per protegir-los de la situació extraordinària que estan vivint. És hora que els ingressos bàsics garanteixin que els ciutadans europeus puguin tornar a condicions de vida relativament normals quan es superi l'emergència. Es necessita una renda bàsica per salvar el futur de l'economia, salvar la convivència a Europa i garantir un benestar mínim per a tothom.

<https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/opinion/a-basic-confinement-income-for-european-citizens-now-is-the-time/>

Més enllà de los coronabons: la coronamoneda

Susana Martín. Maig 2020

La moneda digital dels bancs centrals i les monedes locals guanyen pes com alternatives per reflotar l'economia. És un bon moment per recordar que el nostre sistema monetari s'expandeix de manera exponencial. Sí, igual que el coronavirus. Això es deu al fet que els diners es creen quan el sistema bancari dona préstecs al públic, ja que té l'exclusiva de creació monetària. Però, com els bancs presten els diners amb interès, la massa monetària creix al ritme de l'interès compost. El nombre bàsic de reproducció (R0) de diners en circulació és una funció del tipus d'interès mitjà. Per això, el nostre sistema econòmic necessita el creixement continu de l'PIB per funcionar bé. La sobirania financera ciutadana permet que la gent decideixi què es finança.

No obstant això, els governs en el marc legal actual no poden crear diners, així que han d'emetre deute públic!

La moneda digital dels bancs centrals (CBDC per les seves sigles en anglès) és una proposta de crear una moneda diferent de la que ja emeten els bancs centrals com a reserves, de manera que puguin fer-la servir no només els bancs, sinó també qualsevol ciutadà. És una idea que cada vegada va guanyant més pes i que pot articular-se de diverses maneres. Una proposta senzilla permetria que cada ciutadà de la UE tingués un compte en el seu banc central i, d'aquesta manera, rebre transferències directes en forma de dividend ciutadà. Així es sufragaria el rescat ciutadà sense infringir l'article 123 abans esmentat.

<https://alternativaseconomicas.coop/blog/mas-alla-de-los-coronabonos-la-coronamoneda>

La primera renda bàsica del món alimentada per les persones

Octubre 2020

GoodDollar és una moneda digital i una cartera que us permet rebre renda bàsica gratuïta amb valor monetari real, directament al vostre telèfon. Partim d'un problema: la desigualtat d'ingressos és el repte decisiu del nostre temps. Durant molt de temps, la riquesa s'ha mantingut concentrada en mans d'uns pocs sense passar a mans de molts. Hi ha massa persones que viuen sense tenir accés als diners que necessiten per aconseguir el seu propòsit i millorar la seva vida. Això ens divideix i crea esclatxes a la nostra societat. Ho podem fer millor. Solució: posar els diners directament en mans de la gent. La renda bàsica és una coneguda idea de donar a tothom un pagament en efectiu recurrent. Ara, mitjançant noves innovacions financeres, GoodDollar crea un flux de diners sostenible que permet a qualsevol ésser humà viure un ingrés diari petit en moneda de G\$. Sense governs, sense artificis i sense més esperes. Utilitzem noves eines financeres per alinear els incentius entre els que tenen diners i els que en necessiten, creant més creixement i oportunitats per a tothom.

<https://www.gooddollar.org/>

Centre Blockchain de Catalunya

Octubre 2020

La Cambra de Comerç de Barcelona explica la seva aposta per promoure la transformació digital a les empreses. En aquest sentit, i en el marc d'un acord amb el Departament de Polítiques Digitals de la Generalitat, ens anuncia la creació del Centre Blockchain de Catalunya, i insisteix que Catalunya s'ha de convertir en un referent digital si es vol captar inversions d'empreses estrangeres.

<https://www.ccma.cat/catradiio/alcarta/revolucio/monica-roca-crearem-el-nou-centre-blockchain-de-catalunya/audio/1081027/>

Pla de recuperació per a Europa

A partir del 10 de novembre 2020

El pressupost a llarg termini de la UE, juntament amb la iniciativa NextGenerationEU, que és un instrument temporal concebut per impulsar la recuperació, serà el major paquet d'estímul mai finançat a través del pressupost de la UE. Un total de 1,8 bilions d'euros ajudarà a reconstruir l'Europa posterior a la COVID-19, que serà més ecològica, digital i resilient.

https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_es

Renda bàsica d'emergència per a Europa - JA!

Octubre 2020

Demanam a la Unió Europea, i a l'Eurogrup en particular, que creïn un instrument financer dirigit per la Unió Europea per donar suport a tots els Estats membres en la ràpida introducció d'un Ingrés Bàsic Incondicional com a mesura d'urgència per proporcionar un alleugeriment ràpid i no burocràtic a totes les persones d'Europa la seguretat econòmica i existència es vegin amenaçades per la crisi de l'COVID-19. <https://you.wemove.eu/campaigns/renta-basica-de-emergencia-para-Europa>

La IX Trobada Estatal de Monedes Locals, Socials i Complementàries

27 i 28 de novembre del 2020 (vídeos disponibles)

Reunió anual d'àmbit estatal que té com a objectiu reconèixer la importància del paper de la moneda complementària en la societat actual. Se celebra amb el propòsit d'aprendre, conèixer propostes similars en altres ciutats i comunitats, posar en comú experiències i definir línies de treball que ajudin a potenciar aquest tipus d'iniciatives. "Valors locals en temps de crisis" és el lema d'aquesta edició, en la que més de 30 ponents de reconegut prestigi compartiran reflexions sobre el present i el futur de la moneda digital i la seva descentralització.

<http://www.vilawatt.cat/ca/trobada>

Li toca al barri amb el Rec, la moneda ciutadana de Barcelona

A partir de l'1 de desembre de 2020

Campanya per estimular el consum en els comerços de proximitat de l'Eix Besòs, promovent la captació i fidelització de persones consumidores. Es destinen 100.000 RECS per bonificar un 15% de les compres realitzades en la moneda ciutadana REC, impulsada per l'Ajuntament de Barcelona i NOVACT, als barris de l'Eix Besòs.

<https://rec.barcelona/litocaalbarri/>

Experiències i modalitats de monedes complementàries, locals, socials, ciutadanes...

1. Taxa de reconversió

Monedes que apliquen, per exemple, un 5% de taxa als canvis que realitzen els establiments quan volen canviar moneda local per Euros, és a dir, els establiments canvien 1 unitat de moneda local per 0,95ct d'Euros (partint de que la moneda és paritària). L'objectiu d'això és per una part evitar que els comerços canviïn a Euros per tal de que la moneda re-circuli, i per altra banda finançar/recolzar projectes locals i socials, i alhora assegurar la viabilitat financera de la moneda, ja que es sol destinar un 3% a projectes i un 2% a despeses de gestió de la moneda.

Exemples que apliquen aquesta taxa són: Chiemgauer (Bavaria) + taxa oxidació, Eusko (País Basc francès), Beki (Luxemburg), Ekhi (Biscaia) + taxa oxidació

2. Targetes regal / pre-compra

Monedes que amb la situació actual han posat en marxa un sistema de vals pre-compra, on els usuaris compren un val per una quantitat X que anirà directament destinada a establiments adherits a la xarxa que estiguin patint la crisi del Covid i estiguin tancats o no puguin facturar com abans, a canvi els usuaris tindran el dret de consumir productes/serveis en aquests establiments un cop reobrin. Existeix l'opció que els usuaris escullin directament a quin establiment volen que vagi destinat el seu val, sinó serà repartit a la xarxa.

Exemples: Berkshares (Massachusetts, US), Beki

Vals alimentaris: Sol violette: davant la situació Covid, distribució de bons alimentaris per a les famílies i persones en situació de vulnerabilitat. Vals en moneda local proporcionats per associacions que formen part de la xarxa.

3. Bonificació a les compres

Monedes que apliquen un sistema de bonificacions a les compres

Exemples: Calgary Dollars (Calgary, Canadà), Rec Barcelona (2020)

4. Incentiu a la participació / ús de moneda local

Monedes que reparteixen bonificacions/premis a accions que expandeixen la moneda

Exemples: Calgary dollars: recompenses per publicar anuncis per vendre béns i serveis (C\$5 als primers 5 anuncis), reomplint enquestes i captant/recomanar a nous usuaris (C\$40).

5. Rendes bàsiques/subvencions i préstecs a interès zero en moneda local

Exemples: La Gonette (Lyon), La Doume

6. Connectar productors i consumidors directament per a productes sense demanda

Sobreoferta / excedents que siguin posats a la venda / liquidats amb moneda local – accés a productes reduïts només amb l'ús de moneda local. Accés a serveis i productes amb valor afegit si es consumeixen productes amb poca sortida amb moneda local.

Exemples: Roue Marseillaise: opcions de lliuraments a domicili i punts de transmissió. Connexió directa entre productors locals i consumidors en col·laboració de la moneda local. Eusko: connectar productors/agricultors i consumidors directament.

Llistat monedes a Europa i Amèrica del Nord

Regne Unit

- Bristol Pound
- Brixton Pound
- Lake District Pound
- Lewes Pound
- Hay Vouchers

Canadà

- Calgary Dollars
- Salt Spring Dollars
- Unity Dollars

Estats Units

- Berkshares
- Tenino Dollars

NZ

- Wairarapa Dollars

Països Baixos

- Makkie

Austria

- EnnsTaler

Itàlia

- Sardex

Alemanya

- Regiogeld
- Tauberfranken
- Illtaler
- Chiemgauer
- Der Regio
- Hallertauer
- Roland-Regional
- Elbtaler
- Erzregio

Bèlgica

- Val'heureux
- Zinne

Luxemburg

- Beki

Espanya

- Varamedí
- Ossetana
- Minuts
- Grama
- Vilawatts
- Ekhi
- Rec
- Turuta
- Delteuro

França

3 organitzacions paraigües:

- SOL
- MLCC
- La Roue
- Le Sol violette
- La Roue Marseillaise
- La Roue en Vaucluse
- La Gonetette
- Le Lien
- La Doume
- Le Segal
- La Chouette
- La Pêche
- Le Grain
- Euskos
- La Miel
- Soudaqui
- Le CERS
- Le Flamant
- La Graine
- Cairn

Suïsa

- Wir

Referències:

<https://centerforneweconomics.org/apply/local-currencies-program/localcurrenciesdirectory/>

<http://berkshares.org>

<http://www.euskalmoneta.org>

<http://www.lagonette.org>

<http://www.calgarydollars.ca>

https://www.chiemgauer.info/startseite/?no_cache=1

<http://www.beki.lu>

<https://www.goteo.org/project/ekhi> ,

<http://desazkundea.org/language/es/grupos-de-trabajo/moneda-local/>

<https://solmonnaieslocales.wordpress.com/nos-initiatives-face-au-covid/>